

Efesolaiskirjeen selitys 7

Ef. 2:1–10

Savonlinnan Tuomiokirkko, 29.10.2013

Kuolemasta elämään

Olemme päässeet Paavalin Efesolaiskirjeen selityksessä sen toisen luvun alkuun. Siinä Paavali kirjoittaa näin:

Jumala on tehnyt eläviksi teidät, jotka olitte kuolleita rikkomustenne ja syntienne tähden. Ennen te elitte niiden vallassa tämän maailman menon mukaan, totellen avaruuden henkivaltojen hallitsijaa, sitä henkeä, joka yhä vaikuttaa tottelemattomissa ihmisissä. Heidän joukossaan mekin kaikki ennen elimme noudattaen oman luontomme haluja ja tehden niin kuin ruumiimme ja mielemme tahtoivat, ja näin olimme luonnostamme vihan alaisia niin kuin kaikki muutkin. (Ef. 2:1-3)

”Jumala on tehnyt eläviksi teidät, jotka olitte kuolleita”. Tämä ajatus liittyy siihen, että Paavalin mukaan Kristus oli ja on koko ihmiskunnan edustaja. Kun hän kuoli, hän kuoli toisten edestä, kärsien heidän rangaistuksensa. Vastaavasti myös Jeesuksen ylösnousemus tapahtui toisten puolesta. Jeesus oli siinäkin koko ihmiskunnan edustaja. Kun hänet herätettiin kuolleista, hänessä myös ne herätettiin kuolleista, jotka turvautuvat häneen uskolla.

Syntienne tähden kuolleita

”Te olitte kuolleita rikkomustenne ja syntienne tähden”. Tuo tarkoittaa sitä, että luonnostaan eli normaalin syntymänsä ja oman itsensä perusteella jokainen ihminen on hengellisesti kuollut. Hänellä ei ole elämää Jumalan edessä. Se johtuu siitä, että jokainen ihminen on tehnyt jumalasuhteen kannalta rikoksia ja syntejä. Ne erottavat Jumalasta ja ovat tuoneet ihmiskunnalle hengellisen kuoleman. Se on jokaisen ihmisen tila Jumalan edessä.

Tällaisessa tilassa Efesonkin kristityt olivat ennen kuin olivat saaneet kuulla evankeliumin Jeesuksesta. Rikkomukset ja synnit olivat lisäksi saaneet aikaan sen, että he eivät ainoastaan olleet erossa Jumalasta ja kuolleita hänelle. Sen lisäksi he olivat joutuneet Jumalan vastaisen todellisuuden valtaan. Sitä tarkoittaa tuo ”tämän maailman meno” tai ”avaruuden henkivaltojen hallitsija”.

Ei se suinkaan aina tarkoita julkijumalatonta hurvittelua. Se tarkoittaa perimmiltään sitä, että ihminen ei luonnostaan halua elää Jumalan yhteydessä. Hän haluaa päteä. Siksi 1. Johanneksen kirjeessä sanotaan näin:

Älkää rakastako maailmaa, älkää sitä, mikä maailmassa on. Jos joku rakastaa maailmaa, Isän rakkaudella ei ole hänessä sijaa. Sillä mitä kaikkea maailmassa onkin, ruumiin halut, silmien pyyteet ja mahtaileva elämä, se kaikki on maailmasta, ei Isästä.

Ja maailma himoineen katoaa, mutta se, joka tekee Jumalan tahdon, pysyy iäti. (1. Joh. 2:15–17)

Avaruuden henkivaltojen hallitsija

”Avaruuden henkivaltojen hallitsija” on perkele, Jumalan vastustaja. Koska ihmiskunta on langennut syntiin, hän on saanut sen valtaansa. Niinhän perkele sanoi Jeesuksellekin kiusatessaan häntä temppelein harjalla:

Paholainen vei Jeesuksen korkealle paikalle, näytti hänelle yhdessä hetkessä kaikki maailman valtakunnat ja sanoi: "Kaiken tämän, koko maailman ja sen loiston minä annan sinun valtaasi, sillä se on annettu minun haltuuni ja minä voin antaa sen kenelle tahdon. Jos kumarrat minua, tämä kaikki on sinun." Jeesus vastasi: "On kirjoitettu: 'Herraa, Jumalaasi, sinun tulee kunnioittaa ja ainoastaan häntä palvella.'" (Luuk. 4:5–8)

Jeesus on ainoa maailmaan syntynyt ihminen, johon perkeleellä ei ole ollut valtaa. Me kaikki muut olemme luonnostamme syntyneet hänen alaisuuteensa. Siksi meille on luontaista tavoitella itsellemme maailman loistoa, kerskaa, kunniaa ja himoja. Me teemme sen omasta tahdostamme, totellen oman luontomme ja ruumiimme haluja. Mutta samalla me palvelemme perkelettä, joka on saanut ihmiskunnan valtaansa. Tästä aiheutuvat sodat, riidat ja muu kähinä. Ihmiskunta on itsestä porukkaa ja sen jäsenet haluavat hyvää itselleen, monesti toisista välittämättä.

Vihan alaisuudesta rakkauden alaiseksi

Jumalasuhteen kannalta tällainen tarkoittaa samalla hengellistä kuolemaa. Siitä ei pääse vapaaksi yrittämällä olla eettinen. Syynä on se, että synti on yksilöä ja hänen tahtoaan suurempi hengellinen mahti.

”- - olimme luonnostamme vihan alaisia niin kuin kaikki muutkin.”

Se taas tarkoittaa, että synti eli hengellinen kuolema on samalla vihollisuutta Jumalaa vastaan. Se on syällisyyttä ja Jumalan vihan alaisena olemista.

Jumalan laupeus on kuitenkin niin runsas ja hän rakasti meitä niin suuresti, että hän teki meidät, rikkomustemme tähden kuolleet, eläviksi Kristuksen kanssa. Armosta teidät on pelastettu. Jumala herätti meidät yhdessä Kristuksen Jeesuksen kanssa ja antoi meillekin paikan taivaassa - - (Ef. 2:4–6)

Vaikka Jumala vihaa syntiä, hän rakastaa syntistä. Hänen rakkautensa on suurempi kuin hänen vihansa. Siksi Jumala otti itse Pojassaan Jeesuksessa päälleen syntisten synnin ja tuomion alaisuuden. Hän kuoli heidän puolestaan, kärsien sen rangaistuksen, joka synnistä kuuluu saada Jumalan pyhyden tuomioistuimen mukaan. Näin Jumalan rakkaus vaati, sillä se ei sietänyt katsoa syntisen ihmiskunnan hukkumista synteihinsä. Olemmehan me hänen luomiaan, hänen omaksi kuvakseen luotuja.

”Hän teki meidät, rikkomustemme tähden kuolleet, eläviksi Kristuksen kanssa.” Tässä on jälleen nähtävissä Paavalille ominainen ajattelutapa, jonka mukaan Kristuksen ylösnousemuksessa myös kaikki häneen uskovat on herätetty kuolleista ja tehty eläviksi yhdessä hänen kanssaan.

Tähän saa ja tähän tulee luottaa riippumatta kaikista tunteista ja järjen käsityskyvyistä. Kummankaan niiden perusteella ei ole todennäköistä että tuo pitäisi paikkansa. Tunteissa ei yleensä tunnu lainkaan siltä, että minut olisi herätetty kuolleista Jeesuksen ylösnousemuksessa. Järjen kannalta se vaikuttaa vielä mahdottomammalta.

Mutta kristitty ei eläkään tunetidensa tai järkensä varassa. Hän elää sen varassa, mitä Jumala on luvannut. Ja mitä hän on tehnyt Jeesuksessa. Hän herätti Jeesuksen kuolleista ensimmäisenä pääsiäissunnuntaina. Ja hän on luvannut, että tuo Jeesuksen kuolleista herättäminen koskee meitäkin, jotka on kasteessa otettu hänen omikseen. Siksi me vietämme sunnuntaita pyhäpäivänä ja kokoonnumme messuun muistelemaan Jeesusta ja hänen kuolemaansa meidän edestämme. Siksi me syömme sunnuntaina ehtoollista. Näin vähintään joka sunnuntai meille tulee todeksi ensimmäisen sunnuntain, Jeesuksen ylösnousemuksen todellisuus. Se on meidänkin ylösnousemuksemme päivä. Silloin Jumala herätti meidät, rikkomustemme tähden kuolleet, kuolleista ja antoi meille uuden elämän yhdessä Poikansa kanssa.

Hän antoi meille paikan taivaassa. Se ei ole vielä toteutunut silmin nähtävällä tavalla. Silti se on jo nyt totta. Me Jeesukseen kastetut ja hänen uskovat emme enää ole ”avaruuden henkivaltojen hallitsijan” alaisia. Me olemme Jumalan lapsia, jotka elämme hänen edessään, hänen yhteydessään.

Armosta pelastettu

”Armosta teidät on pelastettu.”

Olemme jo monesti selittäneet sanaa ”armo” vähän lapsellisen ”kansanetymologian” mukaan. ARMO = Ansioton Rakkaus Meidän Osaksemme. Jumalan armoa ei siis ansaita; ei olemalla kiltti; ei olemalla kuuliainen tai pyhittynyt. Se on ansaitsematonta eikä perustu armon kohteeseen vaan Jumalaan, joka on armollinen.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että armo olisi Jumalalle itselleen ilmaista. Ei se ollut ilmaista eikä edes halpaa. Jumala joutui Pojassaan kärsimään hirvittävän paljon, jotta armo olisi mahdollista.

Nykyisin kuulee usein väitettävän, että tällainen ajatus sovituksen vaadittavasta sijaiskärsimyksestä olisi brutaalia ja Jumalalle sopimatonta ja kristinuskoon kuulumatonta. Tällainen ajatus on kuitenkin käsittämätön. Miten Jeesuksen sijaiskärsimys ja –kuolema voisivat olla mitään muuta kuin kristinuskon keskeisin teema? Eikö kirkoissa, ainakin suurissa kirkkokunnissa vietetä joka sunnuntai messua, jonka keskeisin kohta on ehtoollinen? Joka sunnuntai kuulemme uudelleen Jeesuksen sanat: ”Tämä on minun ruumiini, teidän puolestanne annettu. Tämä on minun vereni, teidän puolestanne vuodatettu.”

Jo pelkästään tämän tosiasian pitäisi kertoa jokaiselle rehelliselle kristinuskon tulkitsijalle, että armo ei ole Jumalalle ilmaista. Hänelle se on maksanut Jeesuksen ruumiin kärsimisen ja veden vuotamisen kuolemaan asti.

Sen uhrin syynä oli Jumalan rakkaus. Se on rakkautta, joka ei kohdistu sellaiseen, joka on hyvä ja josta on Jumalalle hyötyä tai mielihyvää. Päinvastoin: Jumalan rakkaus kohdistuu syntiseen, pahaan, hengellisesti kuolleeseen. Syynä on se, että Jumala tahtoo lahjoittaa vanhurskautta, hyvyyttä, elämää sille, jolta itseltään se puuttuu.

Mutta tästä rakkaudesta ei ole hyötyä, ellei se tule ”meille”. Siksi tuossa ”armo”-sanon selityksessä sanotaan, että armo = ansioton rakkaus *meidän osaksemme*.

Se osallisuus omistetaan uskomalle se todeksi. Siksi apostoli Paavali opetti omasta tehtävästään näinkin:

Jumala itse teki Kristuksessa sovinnon maailman kanssa eikä lukenut ihmisille viaksi heidän rikkomuksiaan; meille hän uskoi sovituksen sanan. Me olemme siis Kristuksen lähettäjiä, ja Jumala puhuu teille meidän kauttamme. Pyydämme Kristuksen puolesta: suostukaa sovintoon Jumalan kanssa. Kristukseen, joka oli puhdas synnistä, Jumala siirsi kaikki meidän syntimme, jotta me hänessä saisimme Jumalan vanhurskauden. Jumalan työtovereina me vetoamme teihin: ottakaa Jumalan armo vastaan niin, ettei se jää turhaksi! Hänhän sanoo: ”Oikealla hetkellä olen kuullut sinua, pelastuksen päivänä olen tuonut sinulle avun.” Juuri nyt on oikea hetki, juuri nyt on pelastuksen päivä. (2. Kor 5:19–6:2)

Tätä samaa ”sovituksen sanan” kuuluttamista nykyajan pappien työ on. Sitä me yritämme tehdä tässäkin ohjelmassa. Siksi sinäkin saat omistaa itsellesi sen tosiasian, että Jumalan on Jeesuksen kuolemassa ja ylösnousemuksessa lahjoittanut myös sinulle armonsa. Sinuakin koskevat nämä Efesolaiskirjeen sanat: ”Armosta teidät on pelastettu. Jumala herätti meidät yhdessä Kristuksen Jeesuksen kanssa ja antoi meillekin paikan taivaassa.”

”- - osoittaakseen kaikille tuleville aikakausille, kuinka äärettömän runsas on hänen armonsa ja kuinka suuri hänen hyvyytensä, kun hän antoi meille Kristuksen Jeesuksen.” (Ef. 2:7)

Paavalin julistus ei siis koske ainoastaan antiikin aikaa tai keskiaikaa. Se koskee kaikkia aikakausia. Jumala tahtoi Jeesuksessa osoittaa kaikkien aikojen ihmisille, että hänen armonsa ja hyvyytensä, jota hänn osoitti meille Jeesuksessa, että se on niin suuri, että se riittää yhä edelleen; jokaikiselle ihmiselle, oli hän millainen hyvänsä. Tämä armo on annettu Jeesuksessa Kristuksessa. Hänet on jo kertaalleen annettu, eräänä hetkenä historiassa. Mutta tuo armon antaminen riittää kaikille tuleville aikakausille.

Usko ei ole oma teko

Armosta Jumala on teidät pelastanut antamalla teille uskon. Pelastus ei ole lähtöisin teistä, vaan se on Jumalan lahja (Ef 2:8).

Monet luulevat, että usko on kiinni ihmisen omasta tahdon päätöksestä. Kun ”tekee ratkaisunsa” ja ”päättää ottaa Jeesuksen vastaan elämänsä”, niin silloin saa uskon ja pelastuu.

Jokun voi oman kokemuksensa perusteella väittää, että hänelle on käynyt niin.

Mutta toisaalta on kuitenkin olemassa vaikka miten paljon ihmisiä, jotka ovat ”tehneet ratkaisunsa” monen monta kertaa, mutta silti eivät ole voineet uskoa Jeesukseen, vaikka miten olisivat tahtoneet. Uskomisen ei siis ole ihmisen tahdon ratkaisusta kiinni.

Mistä usko sitten tulee? Raamatun mukaan se on Jumalan ilmainen lahja, jonka Jumala vaikuttaa armollaan. Usko tulee siitä, kun ihminen kuulee evankeliumin eli hyvän uutisen Jeesuksesta eli siitä mitä Jumala on hänen hyväkseen Jeesuksessa tehnyt. Tämä Jumalan lupaus saa ihmisen sydämen ja omantunnon tarttumaan siihen, että ”jospa se koskisi minuakin”. Näuin Jumala itse luo Pyhän Henkensä ja evankeliuminsa avulla ihmiseen uskon lahjan.

Se ei perustu ihmisen tekoihin, jottei kukaan voisi ylpeillä. Meikin olemme Jumalan tekoa, luotuja Kristuksen Jeesuksen yhteyteen toteuttamaan niitä hyviä tekoja, joita tekemään Jumala on meidät tarkoittanut (Ef. 2:9–10)

Pelastuminen tai uskomisen eivät siis ole ihmisen omia tekoja. Päinvastoin, uskova eli pelastettu ihminen on itse Jumalan teko. Jumala on luonut hänet uudeksi. Hän on samalla antanut jokaiselle tehtävän. Hän ohjaa jokaista toteuttamaan tätä tehtävää ja siihen kuuluvia tekoja maailmassa, toisten hyväksi.